

Pozsgai Zsolt

SZERETLEK, FÉNY

/Béla herceg/

-történelmi játék két részben –

Sikonda, 2005 december

Szereplők:

BÉLA HERCEG, vak

ÁLMOS HERCEG, az apja, vak

PREDSZLAVA, Álmos felesége, Béla anyja, süket

HEDVIG, Béla húga, ...

IDEGEN , követ a királytól, II. Istvántól. Púpos, öreg, mosdatlan

JELONA, a szerb nagyzsupán lánya, fiatal, szép

GEUFRÉD, pécsváradi fiatal apát

Történiik:

1129-ben , a pécsváradi apátságban

1

Harangok. Zajok. Amorf, kerekeken guruló falak a színpadon. Különböző színűek. Megmozdulnak. Béla herceg mozditja őket, tologatja, egyre elkeseredettebben. A hangok erősödnek. Béla mintha félne, úgy próbálja körbe venni magát ezekkel a falakkal. Nem sikerül. Valahonnan mindig rátalál a fény, tolja odébb, hátha árnyékba kerül, de nem, a fény mindenhol megtalálja. Béla herceg elkeseredésében üvöltözni kezd. A falakat tologatja, majd eltűnik közöttük.

2

/Apát fogadószobája, Apát, Idegen, Jelona/

APÁT A pécsváradi monostor hajlék lehet az utazóknak.

IDEGEN Nagyszerű, akkor itt kívánunk megszállni.

APÁT Elsősorban a nincstelen utazóknak. Hazátlanoknak, betegeknek.

IDEGEN Hazátlan betegek vagyunk, apát. A hölgy, mint látja, elég rosszul néz ki.

APÁT A hölgy természetesen nagyon szép. Lent van illő fogadó.

IDEGEN Tele van utazókkal.

APÁT A fogadó méltó körülményeket tud nyújtani. Nálunk egyszerű cellák vannak.

IDEGEN Nekünk megfelel.

APÁT Hölgyet csak a legritkább esetben fogadunk be.

IDEGEN Milyen esetekben?

APÁT Amikor testi vagy lelki állapota ezt indokolja.

IDEGEN Például?

APÁT Ha üldözik hazájában, vagy családjában. Akkor is elkülönített cellát kap, a vár hátsó szárnyában.

JELONA Hol?! Cellát?!

IDEGEN Megfelel a hölgynek.

- APÁT Gondolom, a hölgy kísérettel utazik.
- IDEGEN Én kísérem. És nincs már hely a fogadóban. Meg kell szállnunk valahol. Úgy tudom, a pápai rendelet kötelezi a monastorokat, különösen ezt, hogy átmeneti hajléka legyen annak, aki bekopogtat.
- APÁT A monostor és az apátság szabadon rendelkezik.
- IDEGEN Nem is pápai levéllel működik?
- APÁT Nem. És nem is királyi támogatással. Testvéreink magunk teremtik elő azt, ami a megélhetéshez kell.
- IDEGEN Úgy hallom, a környékbeliek nem fizetnek egyházi adót.
- APÁT Jól értesült vagy.
- IDEGEN Úgy értesültem, közvetlen az apátságnak fizetnek.
- APÁT Ez az apátság kiváltsága.
- IDEGEN Mióta?
- APÁT A fogadóban talán tudunk helyet szerezni, jó a kapcsolatunk a fogadóssal.
- IDEGEN Geufréd apát, ha jól tudom, közvetlenül szedi be az egyházi adót. És nem fizeti be a püspökségnek.
- APÁT Az egyházi adót az emberek azért fizetik, hogy templomaik jó állapotban legyenek, papjaik megfelelő módon törődjenek lelkeikkel és terjesszék az isteni szeretetet. Nem támogatjuk a központi elosztást, mely természeténél fogva igazságtalan. Szilágyon templomot szenteltünk a múlt héten az egyházi adóból. Így a nép látja, mire költik a javakat.
- IDEGEN Beszélni akarok Geufréd apáttal.
- APÁT Én vagyok Geufréd apát.
- IDEGEN Milyen fiatal! Nem csoda, ha lázadozik.

- APÁT Nem lázadok, egyházam érdekeit, és a pápát szolgálom. A ország viszonyai meglehetősen kiismerhetetlenek. A király személye bizonytalan, a király körüli emberek mással vannak elfoglalva, nem az ország egészét tekintik. Ilyen zavaros időkben jobb, ha az egyházi adó az egyházi kerületnél, jelen esetben az apátságnál marad.
- IDEGEN Való igaz, ahogy jöttünk, templomaink dűledeznek, a falvak szegények-de itt, Pécsváradon és környékén mintha más lenne a helyzet.
- APÁT Nem raboljuk ki a népeket, uram, hanem adójukból őket próbáljuk szolgálni.
- IDEGEN Meglehetősen királyellenes szavak ezek, apát.
- APÁT Nem. Én az emberekkel tartok. Meggyőződésem, a király is. A király is elismeréssel tekintene erőlködésünkre.
- IDEGEN A király engedélyezte a tized halasztott megfizetését.
- APÁT Ezt...honnan tudod? Úgy látom, nem érkeztél túl messziről.
- IDEGEN A király közelebb van személyemben, mint gondolnád.
- APÁT Az adót beszedjük, és megfelelő módon kezeljük.
- IDEGEN Én elbeszélgettem idefelé pont a szilági emberekkel.
- APÁT Szilágyon a monostor személyzete, azok családjai telepedtek meg.
- IDEGEN És ők azt mondják, befizették időben az adót. Amelyet az apátság kezel.
- APÁT Utat építettünk belőle. És öregházat, és egészségházat. És iskolát. A király megfélemezett az iskolákról, és általában a kertészkedésről. Az elvetett magvak felelősségéről. Az oktatásról általában. Szabad prédának tekinti a lelkeket. Mi nem így gondolkodunk.
- IDEGEN Tudja a király, hogy itt szó sincs halasztott adófizetésről?
- APÁT A király megkapja időben az adót. Ez az apátság dolga és kötelessége.

IDEGEN Csak kicsit később.

APÁT A király hadakozik lengyellel, szerbbel. Mi nem hadakozunk. Mi a környéket építjük. És az emberek lelkét. Javaink, amit megtermelünk, nem a háborúkra valók.

/Csönd/

IDEGEN A fogadóban nincs már hely. Itt kívánunk megszállni. És örömmel látjuk, hogy az egyház és az apátság fedelet nyújt az utazóknak. Különösen, ha azok a király hű emberei. És mélyen fel vannak háborodva azon, hogy alattvalóik megszegik az adótörvényeket.

/Csönd/

APÁT Hány éjszakára kívántok megszállni?

IDEGEN Még nem tudjuk. Ha jó az idő, és tetszik a környék, pár napot pihenéssel töltünk.

APÁT A hölgy mellé a faluból kíséretet kérhetek. Szokatlan, hogy egyedül utazik.

IDEGEN Nem kell. Egyedül van. Velem van. És ez így is marad.

APÁT Előkészítem a cellákat. Várjatok itt.

/Kimegy. /

JELONA Hogy értetted azt, uram, hogy rosszul nézek ki?!

IDEGEN */nem foglalkozik vele/* Itt kell lenniük. Egészen biztosan.

3

/Béla szobája. Béla, Álmos, Predszlava/

ÁLMOS Ülj le, ülsz?

BÉLA Csak ide toltam magunkat.

ÁLMOS Még mindig falakat tologatsz? Hagyd ezt abba, kicsi fiam.

BÉLA De jó. Nehéz, de jó. Az apát úr is mondta, hogy jót tesz nekem.

ÁLMOS Ő is látta, ahogy tologatod?

BÉLA Hogy látta volna? Ezt csak te látod, meg én. Anya sem!

ÁLMOS Akkor honnan tudja? Hogy tologatod.

BÉLA Azt mondta, a pap is vak a maga módján. Belül lát, mint mink, lelkivel lát, mint mink.

ÁLMOS Okos ez az apát. Egyszer majd összeesküdöm vele a királyságért. Vele is.

BÉLA Ma már összeesküdtél valakivel, apám?

ÁLMOS Még nem. Későn keltem fel szilágyi házamban.

PREDSZLAVA Mi van? Már megint ellenem beszéltek valamit?

BÉLA - *Combnyelven szól anyjához.*

PREDSZLAVA Tologatod? De minek?

ÁLMOS- *Combnyelven szól feleségéhez /ettől kezdve már mindketten így is kommunikálnak az asszonnyal/*

PREDSZLAVA Ne tologasd a falakat, fiam.

BÉLA Belül vannak, anyus. Azokat tologatom.

PREDSZLAVA Tudom. Még az a szerencse. Ha minden igazi falat eltolnál, itt ülnénk a hidegben.

ÁLMOS Nincs is hideg. Évek óta nincs hideg. Én izzadok. Ablakot kellene nyitni. Minden ablakot! Minden ablakot!!!! Mindet!!!!

ÁLMOS Ne kiabálj, fiam, anyád nem szereti.

PREDSZLAVA Mit akar játszani az én kisfiam, az én kis babakocskám?

BÉLA Bujocskát...lehet?

ÁLMOS Az nem jó...mindig előbb megtalálsz...

PREDSZLAVA Mi...bujocskát...hogyne lehetne, fiam...ki bújik el...

BÉLA Én! Én bújok el most én!

ÁLMOS Ebadta kölyke, mindig ő az első...

PREDSZLAVA Te ne pofázkodj bele a játékba,...bújj el, kisfiam...

BÉLA Elbújtam...most jól elbújtam, nem fogtok megtalálni...

ÁLMOS Ne bújj messze...már nehezen járok...ráadásul fél lábbal.
A tegnapelőtti összesküvésem sajnos csúfos véget ért, a király levágta a fél lábamat.

PREDSZLAVA Keresd meg őt, hallod?

ÁLMOS Most megint én?

PREDSZLAVA Én is keresem, de te is...én az alsó várkert felé megyek.

BÉLA Hol vagyok, hol vagyok?!

PREDSZLAVA Ügyes gyerek, ügyes kisfiú...úgy elbújik, nem találja azt meg senki...a múltkor is az erdész hozta vissza...vadmalacok közé bújt melegedni.

BÉLA Hol vagyok, hol vagyok?!

ÁLMOS Pedig innen hallottam a hangját...de nincs, nincs itt...nincs az ebadta kölyke, hé, hol vagy, merre...

PREDSZLAVA Szégyelld magad! Egész életedben harci játékokat játszottál, és most nem találsz meg egy kisgyereket?

ÁLMOS Hiszen keresem...keresem...

BÉLA Hol vagyok? Itt vagyok! Keressetek meg!

ÁLMOS Kisfiam, ne szórakozz...ugye nem mentél a várkút felé...

BÉLA Keressetek meg!

PREDSZLAVA Ugye nem ment a várkút felé?

ÁLMOS Itt sincs...kisfiam, adj valami jelet nekünk...öreg szüleid már nehezen mozognak...

BÉLA Pedig itt vagyok, egészen közel!

PREDSZLAVA A várkút felől hallatszik a hangja...

ÁLMOS Nem, oda nem mehetett...oda nem mehet...

PREDSZTLAVA Siess oda, azonnal siess oda...

ÁLMOS Én?! Hiszen levágták az egyik lábam!

PREDSZLAVA Ha szereted a fiunkat, egy lábbal is odaérsz időben...

BÉLA Itt vagyok! Itt vagyok!

/Álmos már sír, felugrik, össze-vissza kezd el járkálni/

ÁLMOS Ne tedd ezt velünk, kisfiam...ne tedd ezt...

PREDSZLAVA Mi van?! Megtaláltad?! Megtaláltad?!

ÁLMOS Nincs sehol! Pedig az előbb hallottam a hangját!

PREDSZLAVA A cselédek lakában nézted?

ÁLMOS Nincs ott...már csak a kút marad...csak a kút...

/Ráesik Bélára/

PREDSZLAVA Meg van, ugye, mondtam, hogy meg van!

BÉLA Megtaláltál, apám...

ÁLMOS Ilyet ne csinálj többet, fiam...nagyon rám ijesztettél...bebúttál a kútba...

BÉLA Csak épp megkapaszkodtam a szélében, nem esek bele, ne félj.

ÁLMOS Ne bújj ide többet, ne...

BÉLA Aztán ha beesek, kinek hiányzok, így nyomorultul, kinek?

ÁLMOS Visszaszerzem még a hatalmamot veled, összeesküdünk a király ellen együtt, meglásd. Visszaszerzem. Te ne fülj most kútba, neked nem szabad. Te király léssz, nem kútba fulladós. Aztán ha eleget leszel király, már akár bele is fulladhatsz. Addig nem.

BÉLA Szegény apám.

/Csókolgatja a fiát, Predszlava mosolyogva nézi őket/

ÁLMOS Ne...ilyet soha többé...

PREDSZLAVA Adj neki csókot helyettem is. Úgy. Látod, jól van minden.
Jól van.

/Befut Hedvig/

HEDVIG Mi az, megint bújócskát játszottatok?

ÁLMOS Neked kell a királynak lenni, érted? Én tőlem elvették, pedig én voltam kijelölve, apám, László engem jelült, érted, azt mondta, én legyek, az Álmos vér folyjon tovább ezen a földön, az Álmos vér folyjon a fáknak, a tavakban, az erdei utakon, minden emberben, figyelsz, érted? Én lehettem volna, nem ő...nem ő, Kálmán, én, azt mondta, én, figyelsz?

HEDVIG Hagyd már ezt apa, ez olyan unalmas.

PREDSZLAVA Mit mond már megint? Mivel bolondítja a fiút?

/Hedvig lejátssza anyjának combnyelven/

PREDSZLAVA Persze! Baromság. Királynak egy ilyet.

ÁLMOS Akkor még láttam, érted, akkor még láttam!

PREDSZLAVA Akkor még láttál. Bár ne láttál volna.

ÁLMOS Megjegyezted, fiam? Engem akart, apám, a te nagyapád, László, azt mondta, engem akar.

BÉLA Játszunk még? Most bújj el te.

ÁLMOS Én nem bújok el, mert nem kerülök elő soha.

PREDSZLOVA Ő ne bújjon el, mert nem kerül elő soha.

HEDVIG Vendégek érkeztek. Vendégek! Az apát engedte be őket. Vendégek jöttek.

PREDSZLAVA Mi van? Miféle vendégek?

HEDVIG Nagyon szép nő, fiatal. Istenem, de szép nő, ha én is ilyen szép lehetnék...

BÉLA Te szép vagy, testvérkém, nagyon szép vagy.

HEDVIG Tudom, de ő szebb mint én.

ÁLMOS Senki sem lehet szebb, mint te. Anyád legfeljebb, anyád szép volt...

PREDSZLAVA Ki? Én?!

ÁLMOS Szép voltál, hogy rohadna meg a világ, szép voltál, te szép!

PREDSZLAVA És most nem?

ÁLMOS Most nem tudom. Honnan tudnám?

PREDSZLAVA Most is szép vagyok. Azért nem látsz engem szépnek. Mert nem akarsz. Ha akarnál látni, meglátnád, szép vagyok! Én még szép vagyok.

BÉLA Anya szép, a legszebb, te utánad, te veled egyszépségben van, Hedvig.

ÁLMOS Idegenek? Miféle idegenek?

/Érkezik Apát/

ÁLMOS Valaki bejött...

APÁT Én vagyok.

BÉLA Már menni kell aludni? Még nem akarok, még rongylabdázni

akarok! Még nem akarok lefeküdni!

/Apát csuhákat bont ki/

APÁT Megkérem, herceg, vegye fel a csuhát. Ebben közlekedjen pár napig. És csak a hátsó kert felé.

BÉLA Ahol azok a szép rózsák vannak, ugye, ott?

APÁT Ott. És csak a csuhában. A hercegnő édesanyjával pár napig a lakosztályában legyen.

PREDSZLAVA Mit akar?

HEDVIG */miközben combnyelven is lejátssza/* Most egy kicsit bent kell maradni a szobában, anyám! Érted?

PREDSZLAVA Megint jön erre valaki?

HEDVIG Vendégek jöttek.

APÁT A hercegnő apácaruhába bújlik, és nem mozdul édesanyja mellől. Az öreg hercegnek pedig azonnal távoznia kell.

PREDSZLAVA Volt már ilyen. Volt.

ÁLMOS Könnyen beszélsz, apát! Fél lábbal távozzak?! Hogyan?

APÁT Vissza kell öltöznie parasztgúnyába, és elbújni.

ÁLMOS Levágták a lábamat! Levágták az egyik lábamat, nézd!

PREDSZLAVA Menj már vissza helyedre, érted?!Majd előbúsz megint, ha elmúlt a veszély.

ÁLMOS Most érted, amit mondunk, mi, most érted?! Most nem vagy süket? Nekem ma még van egy összeesküvésem.

HEDVIG Nem érti, csak kitalálta.

/Közben Béla felhúzza a csuhát/

APÁT Kérem a herceget, menjen vissza szilági szálláshelyére. Kint az emberek várják a kézikocsival. Hedvig kísérje ki.

HEDVIG Meglestem, ahogy feredtél, apát.

APÁT Igen. Tudom.

HEDVIG Szép vagy, apát, amikor fürdesz.

APÁT Isten ellen való vétek meglesni az ő szolgáit.

HEDVIG A szép nem isten ellen való. Szép vagy apát, amikor fürdesz.

PREDSZLAVA Mi van már?! Nekem senki nem mond el semmit?!

/Hedvig combnyelven szól hozzá/

PREDSZLAVA Nem érdekel a meztelen apát! Arról szólj, ami történt!

Mi történt?!

/Hedvig ismét combnyelven/

PREDSZLAVA Idegenek?! Miféle idegenek?!

APÁT Egy idős férfi, és egy fiatal nő.

PREDSZLAVA De kik ezek? Kik?!

APÁT Majd tovább mennek.

BÉLA Azt hiszem, megfelelő rám ez a csuha.

HEDVIG Én is átöltözöm, igaz, apát?

APÁT A herceglány majd átöltözik később.

HEDVIG Így nem kísérhetem ki apámat.

/villámgyorsan lekapja a ruháját, és felrántja az apácaköntöst, de közben azon igyekszik, hogy az Apát láthassa őt./

APÁT Béla herceggel a kápolna fölötti szobába menjen.

BÉLA Azt szeretem. Onnan könnyebb meglátni Istent. Azt szeretem.

HEDVIG Gyere, apám.

ÁLMOS Megyek. Elbújok. Én a horvát király! A királymezei győző! Elbújok, gyere lányom, kísérj ki, hozd utánam a másik lábamat...

HEDVIG Hova tetted, nem látom!

ÁLMOS Eh, hát ott van a szék mögött!

HEDVIG Tényleg, támaszkodj rám, apám, kikísérlek, a falusiak elvisznek.

ÁLMOS Csak miattatok! Csak miattatok! */combnyelven szól Predszlavának/*

PREDSZLAVA Én? Miattam ugyan nem! Felőlem kimehetsz megint harcolni, ne velem gyere ilyenkor!

ÁLMOS Miattatok bújkálok, és Béla miatt! Ő király lesz, meglátod!

PREDSZLAVA Én lehet. Lehet, hogy meglátom. De te soha.

/Álmos köp egyet Predszlava felé, elindul Hedviggel./

ÁLMOS A várkút felé pedig ne merészelj még egyszer, megértetted?

BÉLA Igen. Bocsásson meg, apám.

ÁLMOS Hozod a lábamat?

HEDVIG Itt van a másik kezemben.

ÁLMOS Rendben.

/Álmos és Hedvig kimennek/

APÁT Majd szólok időben, ha elmúlt a veszély. Addig rejtőzködjete. Herceg...

BÉLA Egyedül megyek. Megtalálom. Köszönöm.

/Kimegy, eltolja a falakat/

4

/Jolana cellája, Jolana, Idegen/

JOLANA Ez a cella kicsi! Kicsi, és hideg!

IDEGEN Kint meleg van. Jóleső hűvösség, ami itt kerülget.

JOLANA És mosdanom sem lehet, csak együtt a konyhai asszonyokkal.
Nem mosdok együtt a konyhai asszonyokkal!

IDEGEN Fürödj patakban, a rózsakert mögött van patak, kristályvízű.

JOLANA Le akarok menni a fogadóba.

IDEGEN Pár napot csak. Pár nap. Megtalálom őket.

JOLANA Ha itt vannak. Apám látná, hogy tartasz fogva egy ilyen
közönséges helyen...

IDEGEN Apád helyeselné eljárásomat. Itt kell lenniük. Adtam aranyat
a szilágyi parasztnak, de nem beszélnek. Pedig ők itt a szolgák
a monostorban, az aranyat eltennék, de nem beszélnek. Ha vissza-
jövök, agyonveretem őket.

JOLANA Hátha itt sincsenek.

IDEGEN És ez az apát is! Lázad. Majd ő felhasználja az adókat. Ki hallott
már ilyet?

JOLANA És éhes is vagyok. Itt csak kukoricakását esznek kolbásszal.

IDEGEN Ez az egy a jó ebben a helyben.

JOLANA A kása kolbásszal hizlal.

IDEGEN Hozatok neked rendes étket a fogadóból.

JOLANA Még egy kis időt kibírok, de imádkozz, hogy megtaláljuk őket,
bepanaszollak apámnál ha nem lesznek itt. És vissza kell mennünk.

IDEGEN Apád elemi érdeke, hogy megtaláljuk őket, ezt te is tudod.

JOLANA Ha tudom, akkor miért mondod?

IDEGEN Királynő leszel. Királynő. Csak előbb meg kell találnunk őket.
Nem olyan nagy ez a monostor.

JOLANA Két napot kapsz.

IDEGEN Azt javaslom, bírd ki még. És segíts a keresésben, ez nőszemélynek
könnyebben szokott menni. Legalább addig, míg el nem kezdesz
gömbölyödni.

JOLANA Micsoda?! Ezt merészeled...

IDEGEN Apádtól tudok mindent. Neked is érdeked, hogy megtaláljuk őket,
nem igaz?

/Jolana dühösen fúj egyet, elfordul/

5

/Monostor kápolnája, Béla csuhában, Hedvig apácaruhában imádkoznak/

HEDVIG A térdét veri a kukaca, akkora az.

BÉLA Hallgass, imádkozom.

HEDVIG És mosakszik, úgy, ahogy pap nem szokott. Áll a tekenőben és lemossa mindenét.

BÉLA Istennel vagyok, hallgass.

HEDVIG Rózsaszappannal. Milyen illata lehet utána, milyen? Csupa rózsa az apát. Rózsaszagú apát akkora kukaccal! No hiszen!

BÉLA Hunyd le a szemed, és imádkozz.

HEDVIG Kihez?

BÉLA Az örökkévalóhoz.

HEDVIG Szerintem neki is volt valakije.

BÉLA Az apátnak?

HEDVIG Nem. Jézusnak.

BÉLA Ne káromold, Hedvig...

HEDVIG Ezt mondta az apát is! Ne káromold. ne káromoljam, csak azért, mert szerelmes volt?

BÉLA Jézus nem volt szerelmes.

HEDVIG Te olvastad a bibliát, vagy én?

BÉLA Felolvasták nekem a monostorban.

HEDVIG Csak az unalmas részeket. Volt szeretője, biztosan. Akit anya szült, az nem lehet meg szerető nélkül. Ez az apát sem. Jézus sem.

BÉLA Büntetést érdemelnél, ilyen gondolatok miatt.

HEDVIG Kell neki, ennek az apátnak is, biztosan. De nem szeret magafajtat, férfit, az biztos, azt már láttam volna. Ezek nem tesznek itt ilyet. Máshol igen, de ezek nem. Ettől kell megörülni.

BÉLA Jézusnak nem kellett szerető. Nem az volt a dolga.

HEDVIG Szomorú véget is ért a történet. Ha vállalta volna, hogy szeretője van, hogy szerelme van, ma már minden másképp alakul.

BÉLA Jézus feláldozta magát az emberiségért.

HEDVIG Nem kellett volna. Egy asszonyt kellett volna szeretnie, és az emberiség megmenekül. Hiszen szeretett is. Nézd a képen is...kik imádkoznak ott előtte a keresztnél?

BÉLA Az anyja, és Mária Magdaléna.

HEDVIG Na látod.

BÉLA Nem látok semmit.

HEDVIG Tedd a kezed a hasamra, játszunk...gyere, tedd...gyere, ide fekszem a kép elé, gyere...

BÉLA Mit akarsz?

HEDVIG Gyere, kérlek, gyere ide...

BÉLA /odamegy/ Bolond vagy...

HEDVIG Csak játék...tedd a kezed a hasamra...ide...és most...érj a képen Jézushoz...feléred?

BÉLA Fel.

HEDVIG Azt mondd, mindent látsz belül...most mit látsz?

/Béla megérinti mindkettőt, majd felkiált, lerogyik, összegömbölyödik/

HEDVIG Mi van? Mit láttál?

BÉLA Igazad van, Hedvig.

HEDVIG Gyere, bújj ide. Te remegsz.

BÉLA Láttam őt, egy pillanatra.

HEDVIG Kit te?

BÉLA Jézus szerelmét. Egy pillanatra ő volt, igaz!

HEDVIG Szép?

BÉLA Nagyon.

HEDVIG Fehér asszony?

BÉLA Nem. Félig fekete.

HEDVIG Félig?

BÉLA Mint kiskorunkban a herélt...amikor még láttam.

HEDVIG Sötét bőrű?

BÉLA Igen. De nagyon szép.

HEDVIG Látod, neki is van. Mindenkinek van. Csak nekem nincs.

BÉLA Neked is lesz. Mind Adelhaidnak.

HEDVIG Adelhaid. Ő sem látogatott meg még minket.

BÉLA Mert nem szabad neki tudnia, hol vagyunk. De majd meglátogat. Ő boldog, imádkozzunk érte is minden este.

HEDVIG Ő boldog. Ő ölelhet. Férjet, embert. Ölelj meg.

BÉLA Téged nem ölelhetlek. Testvéred vagyok.

HEDVIG Ő boldog, istenem, milyen boldog lehet!

/Sírva fakad, Béla zavartan feláll/

BÉLA Menjünk. Imádkoztunk. Mehetünk.

HEDVIG Én itt maradok.

BÉLA   Nem maradhatsz.

HEDVIG   ITT MARADOK! VELE!!!!

/a képen látható Jézusra mutat, majd leveti magát a földre, veti le a ruháját, simogatja magát eszelősen, Béla a hangokból tudja, mi történhet, Hedvig veri magát a földöz, Béla összefogja a ruháival Hedviget, felkapja, viszi ki, a lány zokog rajta/

6

/Rózsakertben/

- JOLANA Csuhas!
- BÉLA Hölgyem!
- JOLANA Állj meg, ne siess.
- BÉLA Ide a rózsakertbe nem jönnek be asszonyok.
- JOLANA A forrást keresem. Mutasd meg a forrást.
- BÉLA A forrást csak a papok használják. Rózsamosdatásra.
- JOLANA Rózsamosdatásra?
- BÉLA A rózsasziromból készül fürdőszappan, illatos víz és lekvár, likőr. A forrásban mosdatják a szirmokat.
- JOLANA Nekem tudnom kell, merre van a forrás.
- BÉLA Ahhoz, hogy oda menj, apát engedélye kell.
- JOLANA Engem nem érdekel az apát. Én végre mosdani akarok.
- BÉLA A konyha mellett mosdanak az asszonyok.
- JOLANA Én nem vagyok cseléd, csuhas. Tisztelettel szólj velem. Én itt vendég vagyok.
- BÉLA Vendégé a tisztelet.
- JOLANA Mutasd meg a forrást. Ezt parancsolom.
- BÉLA Magam is minden nap kimegyek oda. Csodaforrás az. Csupa-csupa szín a vize.
- JOLANA A víznek nincs színe...
- BÉLA Ha vendég vagy, apát úr vendége vagy, ha így van, biztos nem neheztel, ha mosdol a forrás vizében. Gyere, oda vezetlek. Vigyázz a tüskés ágakra, itt is van egy, látod?

Óvatosan, keskeny az út a rózsák között.

JOLANA/*gyanakszik*/ Milyen színe van a víznek?

BÉLA A víznek életszíne van. A forrásvíznek különösen. Minden színe forrásból indul, azok a színek teszik zölddé a leveleket, pirossá minden születőt.

JOLANA Vigyázz, egy vastag ág van előtted...

BÉLA Nincs itt semmi. A csuhások rendszeresen tisztítják az utakat, a rózsák csak rendben tud szolgálni minket, minden rózsának a rend az éltetője. Ha nincs rend körülötte, jönnek a tetvek és betegségek. Mint az embernél. Rendetlenség szüli a betegségeket, káosz a férgeket, tetveket. Az pedig nem jó sem az olajnak, sem a fürdőszappannak, sem a lekvárnak, sem a likőrnek.

JOLANA Az az épület, ott távol, miféle?

BÉLA A dombon?

JOLANA Igen.

BÉLA Borház. Az apát a múlt hónapban avatta és szentelte fel. A környék borait tárolják benne.

JOLANA Nem az a ház. Másikra mutattam.

BÉLA Az egészségház. A betegeké. Tavaly készült el.

JOLANA Fejlődik ez a vidék.

BÉLA Igen, az apátunk mindenre figyel.

JOLANA Annyi a beteg errefelé?

BÉLA Szülnek, temetnek. Kettő között vannak gondok, bajok. Arra való a ház. Gyere, vigyázz, itt van egy nagy gödör, megfordul a bokád, ha belelépsz.

JOLANA Itt nincs gödör, betemették, látszik, nemrég temették be.

BÉLA   Akkor is vigyázni kell, még nem tapad rendesen a föld.

JOLANA   Nem nézel rám?

BÉLA   Csuhas férfi nem nézhet nőre.

JOLANA   Ez helyes. Ha nem nézel rám, tőled bizvást nyugton feredhetek a forrásban, igaz?

BÉLA   Igaz.

JOLANA   És te vigyázhatsz arra, hogy ne lepjenek meg mások is, igaz?

BÉLA   Bizvást. Addig majd örködöm.

JOLANA   És ha látsz valakit erre jönni, elküldöd innen.

BÉLA   Ha látok, elküldöm.

JOLANA   Füst van az egészségházon, csuhas.

BÉLA   Nem lehet füst. Nem gyújtanak kályhát ilyenkor.

JOLANA   De én látom. Füst van a tetőn.

BÉLA   Leereszkedett a Zengőre a felhő. Azt látod füstnek. Ha így lenne, szagát is éreznénk.

JOLANA   Ilyen messziről?

BÉLA   Igen.

JOLANA   Látom már, itt zubog a forrás.

BÉLA   Igen.

JOLANA   Szép, tiszta a vize. Fordulj el, és örködj. Ne leselkedj.

BÉLA   Megbízhatok bennem.

JOLANA   Tudom.

7

/Predszlava szobája. Predszlava kendőt hímez, előtte megáll a vigyorgó Álmos, Predszlav felnéz, megjed./

PREDSZLAVA Mondtam már, hogy gyertyával integess, ha jössz!
Mit akarsz, pusztuljak el meglepetésben, mi?

/Álmos combnyelven mutogat, a jelenet alatt végig/

PREDSZLAVA Miféle ötlet? És nem kellene neked Szilágyon lenni?
Az apát megmondta, pár napig nem jöhetsz elő a parasztok közül!

ÁLMOS .....

PREDSZLAVA Rendben van, de gyorsan. Minek örülsz ennyire?

ÁLMOS .....

PREDSZLAVA Most már nem olyan könnyű összeesküdni, te is tudod.
Azok az idők elmúltak.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Ez nem jó. A lengyel királlyal már összeesküdtél, és mire hazaértél, Kálmán megegyezett a hátad mögött veled. Hülyét csináltál magadból.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Akkor sem. A lengyel trónigénylő nem fog össze veled.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Mert a legjobb szövetsége a cseh király, akihez férjül adtuk a lányunkat, Adelhaidot!

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Persze, tudom, mostanában mindent elfejtesz. Bogyeszlávról tegyél le, nem sodorjuk veszélybe a nagyobbik lányunkat. Elég bajunk van, nem?

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Az jó. Ha a császár nem közeledne mostanában a pápához.

ÁLMOS.....

PREDSZLKANA Már nem. Az apát mondta, már nem.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA A törökkel sem. Hagyjál békén. Találj ki valami mást.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Honnan tudjam? Nem írt már régóta. És nem is szabad neki. Nem szabad neki tudni, hol vagyunk. Ez is neked köszönhető, te barom.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Úgy beszélek, ahogy akarok. A lányom! Királyné Prágában és nem is láthatom! A két unokámat se miattad!

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Ki miatt? Hát ki miatt? Nem miattad kerülünk folyton száműzetésbe? Muszáj neked folyton összeesküdnöd valakivel a király ellen?

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Na és? Mikor volt az? Régen! Tudom, neked ígérte a trónt, neked, és? Azóta a második király van már, és a hatodik hódító háború. Mit akarsz? Felejtsd el magad végre.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Tévedsz. A nép is elfelejtett.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA De igen.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA De igen. Jó, a főurak nagy része még keres, talán azok még szövetkeznének is veled, de csak azért, hogy a maguk birtokát növeljék. Aztán utána ott hagynak a szarban, és te megint bocsánatot kérhetsz a királytól. Aztán megint menekülhetünk. Elég volt.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Árpád vére! Hol van már az a vér, hagyjál békén. Jobb lenne, ha végre elszenderülnél örökre, akkor már nem kellene, hogy keressenek, én pedig meglátogathatom a lányomat Prágában.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Nem! Így nem. Nem árullak el. Veled maradok, amíg élsz. Ez már így van.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Mert tudom. Te halsz meg előbb. Te nem bírsz vak lenni. A fiunk igen. Ő bírja, mert kiskorában vakították meg. Az jobb. Annak még más minden. De te nem bírod sokáig. És jól is van ez így.

ÁLMOS .....

PREDSZLAVA Ne köszöngess. Veled maradok, megmondtam. Utána is, ha meghaltál, utána is.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Hogy lehet ilyet kérdezni? Mert esküt tettem neked. Isten előtt.

ÁLMOS.....

PREDSZLAVA Nem csak azért.

ÁLMOS.....

8

/Apát fogadószobája. Apát, Idegen, Jelona/

APÁT A kolostor sokat szenvedett embereknek ad otthont. Vannak köztük nyomorékok és testi fogyatékosok is. Igen.

JELONA És vakok.

APÁT És vakok.

IDEGEN Itt a király parancsa.

APÁT Messze esik ez a monostor mindentől. Melyik király?

JELONA Melyik király? A magyar király!

APÁT Melyik magyar király?

IDEGEN Apát uram gúnyt űz belőlünk. Természetesen II. István.

APÁT Most megint ő a király?

IDEGEN Eh, már régóta az!

APÁT Pár napja vagytok itt. Már parancs jött?

IDEGEN A király nincs messze. Itt jár a délvidéken. Hamar ide ért a futár.

APÁT Ide király szava nem hallatszik be. Csak az istené.

IDEGEN Ez most írásban küldött szava. Parancsa.

APÁT Kié?

IDEGEN A magyar királyé.

APÁT Hallunk több várományosáról is a magyar trónnak. Hadakoznak egymással. Ide utazók nem szokták behozni királyok parancsait.

IDEGEN Nem utazók! Nem utazók vagyunk! Mi hoztuk a parancsot! Ez a fehérszemély a szerb nagyzsupán lánya!

APÁT Szívesen fogadjuk egy tál étekre a szerb nagyzsupán lányát. Kevesebb bajunk van szerbbel, mint a királynak.

IDEGEN A király most a szerbekkel szövetkezik.

APÁT Ki ellen?

IDEGEN A lengyel ellen.

APÁT Azok segítségével került a trónra II. István.

IDEGEN Igen.

APÁT És most ellenük megy. A szerbekkel, akiket eddig lenézett. És kiket havonta más hódít meg. Csoda, ha a szerb nép közelebb van számomra Istenhez, mint a király?

JELONA Népem valóban közel van Istenhez. De nem ezért jöttünk.

IDEGEN A király nevét szádra nem veheted könnyelműen, apát.

APÁT Nekem a király ember, mint más.

IDEGEN Én pedig a király követe vagyok!!

APÁT Mivégre?

IDEGEN Országos dolgokban. Itt az írás.

APÁT Nincs pecsét a levélen.

IDEGEN Mert a pecsét a trónbitorlónál van, és még nem érkezett meg II. Istvánhoz!

APÁT Vagyis nem ő a király?

IDEGEN Ki nem ő?

JELONA Valóban, most már magam is elbizonytalanodtam. Ki is a király?

IDEGEN Útközben elmagyaráztam már hercegnő, II. István Isten kegyelméből Magyarország királya...

APÁT István, vagyis Kálmán király fia?

IDEGEN Na végre!

APÁT Hiszen őt a bitorló elűzte Lengyelhonba.

IDEGEN De már visszajött, és a trónbitorlót most ő űzte el!

APÁT Hova?

IDEGEN Lengyelhonba.

APÁT Ahonnan István jött?

IDEGEN Igen.

APÁT Miért?

IDEGEN Mit miért?

APÁT Ha István Lengyelhonból jött segítségért Isten kegyelméből való trónja elfoglalására, hogy űzte oda vissza a bitorlót?

IDEGEN Mit tudom én, arra voltak szabadok az utak...mert már a másik bitorló is útban volt délről...

APÁT De megállt?

IDEGEN Megállt. Ezért vagyunk itt. A szerb nagyzsupán megindult István ellen. De félúton találkoztak, és szövetségre léptek. A lengyel ellen. És itt a lánya. A szerb nagyzsupáné.

APÁT Isten hozta a hercegnőt, a szerb nagyzsupán lányát. Mondhattátok volna előbb, akkor nem abba a szűk cellába helyezem, hanem átadom szobámat, amíg itt időzik.

JELONA Köszönöm, az rám férne, apát. Nem tudtam, hogy ennyire tartod népemet.

- APÁT Én az embert tartom nagyra. A pécsváradi apátságban Isten szolgálói szabad idejükben rózsavizet gyártanak, abban megfürödhetnek a nőszemélyek.
- JELONA Tudom. A forrásban azzal fürödtem.
- APÁT Mézzel keverjük, friss akácmézzel.
- JELONA Bőröm újjászületett, érzem. Apám nagy tételben rendelne belőle, ha szólnék neki.
- APÁT Bírjuk rózsával, köszönöm a kegyet, hercegnő.
- IDEGEN Hagyjuk a rózsákat! Itt a parancs! Itt maradunk! Ide jöttünk! Jelona, és én! Ide jöttünk!
- APÁT Isten segedelmével megérkeztek, örülünk, csak nem értjük, mivégre.
- IDEGEN Ha végre hajlandó lenne elolvasni apát uram a király levelét...
- APÁT Nincs rajta pecsét.
- IDEGEN Olvassa el pecsét nélkül. És meglepetése léssen nagy, mert pecsét nélkül ugyanaz van benne, mint avval lenne, ha volna.
- APÁT Minket elkerül a nagyhatalmak szele. Mi békében élünk itt a monostorban. Szőlőt és rózsavizet készítünk a környék férfiai-nak és asszonyainak, hajadonjainak gyönyörűségére. Nem kívánunk mással foglalkozni.
- IDEGEN A nagyhatalmak most ide néztek, Pécsváradra.
- APÁT Ne nézzenek ide. A nagyhatalmak viszonyai változók, mi Istenben változatlanok vagyunk, Kapunk zárva a kóbor szelek előtt. Isten szolgálói és követői nem szolgálnak forgószeleknek, csak melynek fuvallata igaz, és őszinte köszöntése az isteni napoknak.
- IDEGEN Pápád nem ezt mondja! Pápád világi hatalomra tör, háborúzik, nagypolitikát folytat.
- APÁT Pápát nem nézzük. Isten kegyelméből vagyunk a földön.

IDEGEN Ezek eretnek gondolatok, apát!

APÁT Tudom. Hirdetem, míg hagyják. Amíg a pápa csak világi dolgokkal foglalkozik, és elfelejti Isten üzenetét. Addig hirdetem helyette itt Pécsváradon. Ha ezért megfenyítenek, tegyék.

IDEGEN De királyt csak ismeresz!

APÁT Ismerek.

IDEGEN Ezt a monostort a magyar királyok alapították! És most ők adtak ide parancsot! Azt hozták.

JELONA Apát uram pontosan tudja, miről beszélünk, és mégis mellészól. Majd holnapig gondolkodik, és holnap egyenes választ ad a kérdéseinkre.

IDEGEN Én most akarom átadni a király levelét.

APÁT Jelona, szerb nagyzsupán lánya rendkívül okos, átlát férfiemberen.

IDEGEN Mi? Vagyis holnap hajlandó válaszolni kérdéseinkre?

APÁT A te kérdéseid, vagy királyodé?

IDEGEN Királyomé! Itt a levél.

APÁT Nincs rajta pecsét.
/Csönd/

APÁT Itt hiába kereskedtek ilyen személyek után.

IDEGEN Királyunk tudomására jutott, hogy Álmos fia Béla itt van bújdosásban, a pécsvárad apátság falai között!

JELONA Hagyjuk őt, uram, térjünk meg éjszakára...

IDEGEN Nem! Én ezt befejezem, megbocsát, hercegnő! Befejezem vagy megfojtom ezt a csuhást, az Isten bocsássa meg nekem már a szándékot is! Béla herceg itt van!

APÁT Fogyasszatok borunkból. Tihamér gazda bora híres a vidéken.

JELONA Köszönöm. És a rózsalikőrt is elpróbálnánk.

IDEGEN És az anyja is!!! Az anyjának is itt kell lennie! És a hűgának! Ide menekültek! Álmos tovább, Görögországba! De Bélának itt kell lennie!!!! Itt kell lennie!!!

APÁT Visszaélsz a vendégjoggal, uram.

IDEGEN Álmos meghalt Göröghonban, tudom, jöttek a hírek haláláról, de a fia és Álmos felesége útközben elmaradtak! Itt vannak nálad! Jelona találkozott egy vak csuhással a rózsakertedben!

JELONA Menjünk, uram, hagyjuk apát urat gondolkodni.

/Csönd/

IDEGEN Nem gyerekdologban jöttünk, apát! A király parancsa Bélát hozzá vinni. Katonák vannak kint, kísérőink, többen, mint szoktak eddig. Ha szépszerivel elő nem adod a herceget, bejönnek, és megkeresik.

APÁT Katonákat...láttak valóban a parasztok. Gyülekezni. Nem tudták, mivégre.

IDEGEN Körbevettük a várat. Nincs értelme elszöktetni őket. Adok időt. Keveset. Hogy önmagadtól add elő őket.

9

/Predszlava szobája. Apát, Béla, Predszlava. Predszlava fürdeti Bélát./

PREDSZLAVA Maradj nyugton, így nem tudlak rendesen lemosni.

BÉLA A forrásomnál akarok. Úgy is hívják: Béla forrás, igaz, Apát?

APÁT Igaz. Így nevezték el. Rólad, herceg.

BÉLA Most meg anyám mosdat.

PREDSZLAVA Mi a bajod? Engedd már magad. Nem mehetünk ki innen, megmondta az apát. Megmosom a fütyidet, fiam.

BÉLA Hé! Oda nem nyúlni! Ahhoz nem nyúlni.

APÁT Követ jött a királytól.

BÉLA Ez nagyon jó, már régen nem jött ide senki, ez jó, nem?

APÁT Írás van nála, azzal, hogy II. István udvarába akar vinni.

BÉLA Hiszen apa a király, nem más! Az én apám a király!

APÁT Igen, apád a király, de ez az igazi.

BÉLA Igazi? Miért, apa nem igazi?

APÁT Herceg, komolyan beszélnek veled.

BÉLA De nem szidsz meg?

APÁT Nem.

BÉLA Akkor jó.

APÁT Azt akarja, menj oda, az udvarába. És elküldte ide a jövőendőbelidet. Nem tudom, miért.

/csönd/

APÁT A szerb nagyzsupán lányát. Jelonát.

/csönd/

APÁT Megtudhatta valahonnan, hogy itt őrzünk.

/csönd/

APÁT Neked kell döntened. Ha nem megy velük szép szóra, erőszakkal visznek.

/csönd/

BÉLA Hogy hívják?

APÁT Jelona. Mondom.

BÉLA Milyen... furcsa név...

APÁT Nem tudom, mit akar. Vagy házasság, vagy halál. Így gondolom. II. Istvánnak nagyon kell a szerb barátság, ha ide küldi a nagy-zsupán lányát.

BÉLA Az ő apja... Kálmán király. Istváné.

APÁT Igen.

BÉLA Rongylabdázni szeretnék.

APÁT Tudják, hogy itt vagytok. Illendően kell fogadnom őket. És az adóval is megfenyegetett. Így szokták.

/Béla anyjának combnyelven szól/

PREDSZLAVA Micsoda? Nem. Nem viszik sehova. Már elvitték az apját is egyszer, így hozták vissza, így, és őt is, a kicsi fiamat is... akit elvisznek, így hozzák vissza. Törölközz le.

/Béla törölközik/

BÉLA Vele találkoztam a rózsák között.

APÁT Nincs más vendég, aki nő.

BÉLA Fürdött. Ő fürdött a forrásomban. Béla-forrásnál. Belémfürödt magát, igaz?

APÁT Mondanám, szökjetek tovább. De katonák vannak körbe. Apád át tud rajtuk jönni Szilágyról, parasztruhában.

BÉLA Apám amúgy is halott.

APÁT Amúgy is.

BÉLA Mit tehetnek még velünk? Apámmal, aki halott, anyámmal, aki süket, és velem, aki világtalan vagyok? Mit még?!

APÁT A házasság még vissza van. Érdekből.

BÉLA Katonákkal.

APÁT Igen.

BÉLA Te miért, apát? Te miért fogadtál be bennünket?

APÁT Mert ti még emberek voltatok.

BÉLA Ők nem? Kálmán és ez az István nem?

APÁT Ők már nem. Ti szenvedtetek. Megszenvedtétek az embert.

BÉLA Ahogy Jézus urunk.

APÁT Igen, ahogy ő.

BÉLA Sokat kell még szenvedni...ezért az emberért?

APÁT Sokat.

BÉLA Te is megszenvedtél?

APÁT Szenvedem minden nap. Látom ennek a népnek nyomorát, baját, vezetőinek, királyainak fogyatékoságait, szenvedem ezért minden nap.

BÉLA Szenvedsz Hedvigért is?

APÁT Nem értelek, herceg.

BÉLA De értesz. Hedvig szép nő. Szép húgom van. Szerelmes beléd. Követ, leskelődik. Szenvedsz, hogy nem lehet a tiéd, mint asszony?

APÁT Olykor igen.

BÉLA Őszinte vagy, szeretlek érte.

APÁT   Őszinte vagyok. És ti elmentek innen.

BÉLA   De most nincs mit tenni.

APÁT   Nincs.

/Csönd/

BÉLA   Holnap illendően fogadjuk őket. Szobámba tolom a falakat.
Gondolkodnom kell.

APÁT   Elkísérlek.

BÉLA   Nem kell. Egyedül megyek.

/Elindul kifelé, maga előtt tolja az egyik falat/

PREDSZLAVA   Kik ezek, apát? Kik jöttek el érte?

APÁT   Nem tudom. Az írás szerint a követ és a kijelölt asszony.

PREDSZLAVA   Mutasd a szádat. Hadd lássam jobban.

APÁT   Nincs az íráson pecsét. De a vár alatt a király katonái, ez biztos,
megnéztem.

PREDSZLAVA   Nem vehetnek el már tőle semmit. A hercegfiútól semmit.
A fényt már elvették tőle, nem vehetnek el semmit.

APÁT   Itt vannak már. Semmit sem tehetünk.

PREDSZLAVA   Elvették tőle. Hogy szerette a fényt. Gyerekként hogy
szerette. Toltam ablakba a kiskocsin. Szentséges Úristen,
mennyire szerette. Mennyire szerette!

10

Fogadóterem. Jelona és Idegen.

JELONA Kíséretem már lefeküdni készül, szobámat elkészítették, nincs mit kifogásolnunk, szívélyes a fogadtatás.

IDEGEN Azt hittem, ma este még látjuk a herceget.

JELONA Holnap jobb. A találkozásra lélekben fel tudunk készülni.

IDEGEN Magam is nyugovóra térek.

/Nyílik az egyik fal, megjelenik Hedvig, elképesztő ruhában, mint aki mesebeli királynának akart öltözni.

HEDVIG Már lefeküdni készül, Hercegnő?

IDEGEN Kit tisztelhetünk...

BHEDVIG Maga nem szólhat hozzám, követ. Csak ha én engedélyezem.

JELONA Ki vagy te?

HEDVIG Hedvig vagyok. Hercegnő. Leülhettek jelentétemben.

IDEGEN Hedvig...nem lehet, Hedvig a Tiszába fült...

HEDVIG Megmondtam, akkor szólhat alattvaló, ha én engedélyezem.

IDEGEN Bocsánat, hercegnő.

JELONA A követ azt mondja, Hedvig a Tiszába fült. És magam is úgy tudtam.

HEDVIG Ezt csak apa találta ki. Állandóan viccel.

JELONA Vagyis nem...

HEDVIG Nem akarta, hogy engem is keressenek. Így hát megölt. A Tiszába fojtott. El is temetett. De itt vagyok.

JELONA Ez...hogy lehetséges.

HEDVIG   Sehogy. Ez úgy baromság, ahogy van. Eltemettek egy lányt, aki vízbe fült Szegednél, valóban. De az nem én voltam. Legalábbis remélem. Tudnék róla, ha én lennék.

JELONA   Szegednél...

HEDVIG   Szép vidék. Ott van az a csúfoló, ismeritek...és milyen furcsán mondják...

JELONA   Igazán...?

HEDVIG   Három pisze,mög egy vak – bárcsak vóna öt-vagy hat – Vidd ki pisze a vakot-hogy nézze mög a napot. Tetszik?

JELONA   Leleményes.

HEDVIG   Te is hercegnő vagy. Barátném lehetsz.

JELONA   Ha akarod.

HEDVIG   Tetszik a ruhám?

JELONA   Nem. Túl harsány.

HEDVIG   Szerintem is. Az egyszerű parasztszoknya jobban áll. És jobban tetszem úgy benne az apátnak is.

IDEGEN   Köszönjük a látogatást, hercegnő...

HEDVIG   Ti mit kerestek itt?

JELONA   Neked még nem mondták?

HEDVIG   Mondani nem mondták, de kihallgattalak benneteket, amikor az apáttal beszéltek.

JELONA   Akkor tudod.

HEDVIG   Tudom, de az etikett megkívánja, hogy elmondjad te is a ház egyik herceglányának.

JELONA   Apám, a szerb nagyzsupán...

HEDVIG Milyen szép az arcod. És a karod is. Fogadjunk, hogy mindenhol ilyen szép a bőröd.

JELONA Nem panaszkodom külsőmre, valóban.

HEDVIG Az egyik nagy lábujjamon benőtt a köröm. De az én apátom beáztatta gyógyfüvek levébe, és kivágta a benövést. Mintha nem is lett volna.

JELONA Ügyes ez az apát.

HEDVIG Királynő akarsz lenni?

JELONA Tessék...?!!!

HEDVIG Te nagyon akarsz az lenni, ha ide jöttél. Hallhattad, bátyám vak és szerencsétlen. Anyám süket, mert Kálmán forró mérget öntetett belé. A fülébe. Bele.

IDEGEN Ez nem igaz, erről...

HEDVIG Megmondtam, nem szól, míg nem szólítom.

JELONA Apád és bátyád megvakításáról tudtunk, de anyád szerencsétlenségéről nem.

HEDVIG Már nem fáj neki. Régen fájt. Sokáig üvöltött Minden éjjel üvöltött. Nem tudtunk aludni. Akkor lett ez a sok ránc az arcomon, látod? Pedig még fiatal vagyok. Anyám ráncosra üvöltötte az arcomat. Mert fáj neki. Nagyon. Belül égette a fülét és a fejét. Rossz volt neki. De aztán elmúlt. Minden elmúlik. És kitaláltunk egy módot, hogy értekezzünk vele. Ez nagyon szórakoztató. De neked nincs ránc az arcodon. Neked biztosan nem süket az anyád.

JELONA Köszönjük a hercegnő látogatását, magunk elfáradtunk, és lepihennénk.

HEDVIG Messziről jöttél?

JELONA Szerbországból.

HEDVIG És ez a csúnya, bűdös férfi végig veled volt?

JELONA Igen.

HEDVIG Nem próbált meg rád mászni?

IDEGEN Hercegnő....

HEDVIG Csönd! Te nem szólsz. Rád mászott, vagy nem?

JELONA Nem.

HEDVIG Akkor csak akart. Milyen szép gyűrűd van, követ. Mi az?

IDEGEN Kőszvény ellen hordom.

HEDVIG Kőszvényre való gyűrű? Mutasd.

/Idegen mutatja/

HEDVIG Ne gyere közelebb. Bűdös vagy.

JELONA Bátyádat ne féltsd tőlem egyelőre. Még csak ismerkedni jöttünk.

HEDVIG A melled is szép lehet. Te ápolod magad rendesen, igaz?

JELONA Igen. Igyekszem.

HEDVIG Itt van rózsaoilaj. Az apátságban készítik. Nem érintkezhetnek nővel, hát készítik nekik a szépítőt. Van ebben valami költői, nem? Nem lehetek övé, de akarom, hogy szép legyen. Ezen alapszik mellesleg a világ. Vagy ezen kellene, hogy alapuljon.

JELONA Holnap kipróbáljuk nőkísérettemmel a rózsafürdőt.

HEDVIG Mit keresel itt?

/Csönd/

JELONA A király szándéka, hogy...

HEDVIG Nem is tudhattad, itt van-e. Nem is tudhattad, mi van vele. Eszénél van-e vagy sem. Nem is tudhattad, hogy néz ki.

JELONA Ismerkedni jöttem.

HEDVIG Szép vagy.

*/Csönd, nézik egymást, majd Hedvig ráugrik Jelonára, ledönti, kaparja az arcát/
HEDVIG Szép vagy, milyen szép!!!! Milyen szép!!!*

*/Jelona sikít, Idegen segíteni próbál, de a karját Hedvig megharapja, érkezik az Apát/
APÁT Hercegnő...mit művelsz itt?!!!*

/Felkapja a kapálódzó Hedviget, aki hirtelen szájon csókolja az Apátot, ismét a földre dőlnek, Apát azonban alaposan magához szorítja Hedviget, és kezdi kifelé vonszolni./

APÁT Szíves elnézésteket kérem az ő nevében is. Nyugodalmat jó éjszakát nektek. Bezárom, nem lesz vele több gond.

/Jelona és Idegen döbbenetesen néznek össze/

11

/Béla tologatja a falakat, kis tér, ágyon ül Hedvig, Béla falat tol közéjük, a falon rácsos ablak, úgy beszélgetnek, azon által./

BÉLA Mit műveltél megint, bezártak érte.

HEDVIG Megnéztem, mi van az arca mögött annak a nőnek.

BÉLA Megkapartál valakit, megint?

HEDVIG Arca mögé akartam nézni.

BÉLA És néztél?

HEDVIG Igen. Láttam, mi van a szeme mögött.

BÉLA Mi?

HEDVIG Neked való nő ez, bátyó. Neked való. És szép is.

BÉLA De én még kicsi vagyok.

HEDVIG Te nem vagy kicsi. Csak úgy maradtál. Te férfi vagy. Szakállad is van. Kisgyerekeknek nincs szakálla.

BÉLA Ezen csodálkozom én is. Férfi vagyok, azt mondd?

HEDVIG Nem tudom. Emberlány ne nézze férfiként testvérét, mert abból nagy bajok vannak. Nekem testvérem vagy, nem férfi és nem gyerek.

BÉLA Szeme mögé néztél, azt mondd.

HEDVIG Ez nem rossz ember. Nem rossz ember.

BÉLA Hogyan beszél?

HEDVIG Magyarul.

BÉLA Hogy tud magyarul? Nem szerb az?

HEDVIG Szerb is tudhat magyarul. Itt minden pap is tud latinul, mégsem

latinok, érted.

BÉLA És milyen az a hercegnő...milyen?

HEDVIG Majd megismerkedsz vele.

BÉLA Megismerkedem.

HEDVIG Szeme mögött rétet láttam. Szépet, zöldet, tele virágokkal és milliomnyi pipacssal. Pipacsai között legelésztek nagy szarvasok, egy egész szarvascsorda. A nőszarvasok feküdtek a fűjön, kinyitva hasukat, a férfiszarvasok meg szagolgatták őket.

BÉLA De nem lehet szerelem.

HEDVIG Még nem az. Még csak szaglász.

BÉLA Milyen nőnek az a hercegnő?

HEDVIG Szébb mint én. Sokkal szébb.

BÉLA Te vagy a legszebb.

HEDVIG Igen, de ő szebb.

BÉLA Ne kaparj emberi arcokat, Hedvig. Bezárnak érte.

HEDVIG Nem akarom én bántani, csak arca mögé nézni, te elhiszed, ugye?

BÉLA Látod, ilyenkor bezárnak., nem tudunk játszani. Pedig ilyenkor szeretek játszani veled.

HEDVIG Ezek tudnák, mi? Ezek, az apát, meg a többiek, mi, hogy hova szökünk minden éjjel, mi?

BÉLA Nem tudják, és apa se tudja, mert aggódna értünk.

HEDVIG Minden éjjel ki az erdőbe, kergetőzni.

BÉLA Csak akkor lehet, éjszaka.

HEDVIG Éjszaka nem mégy neki semmi fának sem, nappal pedig igen, ha csak úgy futsz. Miért lehet ez? Éjjel jó veled kergetőzni, meg elbújni meg kergetőzni, fogócskázni. Éjjel nem mégy neki semminek, pedig világtalan vagy te, bátyó. Hogy lehet ez?

BÉLA Hogy mennék fának fogócskakor, hiszen éjjel sötét van. Akkor nem mehetek neki. Akkor tudom, hol van.

HEDVIG Elvisznek tőlem ezek, igen?

BÉLA Ha elvisznek is, jössz velem.

HEDVIG De már többet nem kergetőzhetünk.

BÉLA És nem feketünk hajnalban a réten, és nem mondhatod nekem többet, érzed, most jön fel a nap...

HEDVIG Mindig előbb megérezted, mint én, hogy jön.

BÉLA Mert fény. Azt megérezem előbb. Azt szeretem. A fényt.

HEDVIG Vagyis veled mehetek? Elviszel engem is?

BÉLA Téged és anyát is.

HEDVIG És apát?

BÉLA Apa nem él. Halott.

HEDVIG Igaz. Akkor őt nem vihetjük.

BÉLA Nem hagylak el soha. Soha.

HEDVIG Add ide a kezed.

/Béla tétován nyújtja a rácson át, Hedvig megfogja, arcához simítja./

HEDVIG Neked lesz kedvesed. Test melletted. Nekem nem.

BÉLA Buta vagy. Ne mondj ilyet. Nem szabad.

HEDVIG Istenem...

/Sírni kezd/

BÉLA   Ne sírj. Leszen neked is még olyan. Test melletted. Leszen.

12

/Jelona szobája, Béla tolja a falat, megáll Jelona ágya fölött, az ágy szélére ül, vár. Jelona fordul, mintha megérezné, hogy valami van, felnéz, rémülten, még sikítani sem mer/

BÉLA Aludj, hercegnő. Én vagyok csak itt. Béla.

JELONA Béla...

BÉLA Kishúgom azt mondja, beszéled a nyelvünket. Hol tanultad?

JELONA Apám...a szerb nagyzsupán udvarában sok a magyar...

BÉLA Szerelemtől tanultad?

JELONA Szerelemből?

BÉLA Szerelembe estél valakivel, és tanultad, akkor tanul ilyen jól az ember, szerelmes lesz, és belefolyik a szerelmese nyelve.

JELONA Azt hiszem, nem értelek pontosan...

BÉLA Szerelmesed volt, magyar?

JELONA Erről nem illik beszélni...

BÉLA Éjjel lehet. Az éjszaka mindent megbocsát. Éjszaka az őszinteségé. Nekem hoztak ide, azt mondják.

JELONA Szerelmesem volt magyar lovag. Tőle tanultam meg.

BÉLA Mi lett vele.

JELONA Levágták. Mert merészelt szeretni engem.

BÉLA Sirattad?

JELONA Nem sokat. Mit keresel itt?

BÉLA Látni akartalak.

JELONA Látni...?!

BÉLA Éjjel van. Csukd be a szemed. Látod magad?

JELONA Látom.

BÉLA Akkor jó. Húgom szerint szép vagy.

JELONA Húgod véresre karmolta az arcomat...csupa vér volt minden.

BÉLA Nem akart rosszat. Arcod mögé nézett. És szépet látott, elmesélte.

JELONA Igen....?

BÉLA Igen. Dicsért téged.

JELONA Akkor jó.

BÉLA Pipacsok között mutatott hasú szarvasünőket látott, és szagló szarvasokat.

JELONA Te hülye vagy, herceg?

/Béla felnevet/

BÉLA Nem. Nem tudok róla. De szeretek játszani. Bújócskázni, és kergetőzni az éjszakai erdőben. Ettől lennék hülye?

JELONA Ettől még nem.

BÉLA Nem ültem még így, nőhöz közeli ágyon.

JELONA Igen. Hallottam...hogymég nem is nagyon lenne lehetséges...

BÉLA Mutasd magad.

JELONA Hogy érted ezt?

BÉLA Meztelen alszol, igaz? Érzem az illatodon. Te meztelen alszol.

JELKONA Melegek itt a kőfalak.

BÉLA Mutasd magad.

JELONA Hiszen te....

BÉLA Mutasd magad. Kérlek.

/Jelona kitarja a lepedőt, ott van meztelenül, Béla sírni kezd/

BÉLA Istenem, édes jó istenem...

JELONA Meddig akarod még...nézni...

BÉLA Most már látom mindig. Halálomig. Mit mondtál, nem lehetséges...
mi az, ami nem lehetséges?

JELONA Magtalan vagy, azt mondják.

BÉLA Hogy hívnak? Jelona?

JELONA Igen.

BÉLA Magyarul Ilona. Nem mondd úgy: Ilona?

JELONA Nem. Én szerb vagyok.

BÉLA Fontos az?

JELONA Nekem igen.

BÉLA A szerb király leigázva, vagy szabadon. Öt évente változik. A horvát király, apám horvát király volt. Pedig Álmos, Árpád vére, magyar. Számít ez?

JELONA Nekem igen.

BÉLA Helyes. Ez helyes. Én is magyar vagyok, az is maradok. Magtalan vagyok, úgy gondolod?

JELONA Mesélték.

BÉLA Mit?

JELONA Kicsi voltál még. Megvakítottak, kiheréltek.

/Béla nagyot nevet/

BÉLA Kiheréltek? Nem. Nem. Az nagyon nevetős dolog volt.

JELONA Nevetős?! Mi volt nevetős?!

BÉLA Kálmán embere. Ki kellett volna herélnie, igen. És én akkor nem tudtam még mi az. „Ki kell heréljelek” mondta nekem. Nem tudtam mi az, talán még jó is lehet. „Nem heréllek ki” mondta, nem bírom megtenni. Bocsáss meg nekem, mondta. Megbocsáttottam neki. Még egyszer visszajött. Egy kutyakölyköt herélt ki, azt mondta, azt vitte Kálmánnak megmutatni. Kiheréltem a kis Bélát itt vannak e a heréi. És Kálmán megnyugodott, azt mondta ez az ember. Itt vannak a heréim a helyükön. Rendben. Kettő. Ha kettőnek kell lenni. Itt kergetőznek egész nap. Annyinak kell lenni? Kettőnek?

JELONA Azt hiszem, kettőnek, igen...

BÉLA Összefügg ez azzal, hogy itt vagy? Hogy állítólag kiheréltek?

JELONA Nem.

BÉLA Szépen hazudsz. Mit akartok tőlem?

JELONA Levelet hozott a követ a királytól, holnap felolvassa neked.

BÉLA Igen? Nem szeretem a leveleket. Minden leírt szó hazudik. Minden kimondott szó is hazudik. Csak az a szó nem, amelyet nem mondunk ki.

JELONA Amit...nem mondunk ki...

BÉLA Jött a vas közel. Apámon kezdték, azt végig kellett néznom. Tüzet hoztak be, parazsat. Apám nézett rám, keményen, mintha át akarta volna adni a tekintetét nekem. És én megéreztem, pedig sütyő voltam, hét éves se még, de tudtam, most adja át magát nekem, mielőtt szeméhez ér a vas. Kimentem volna már, elvittem volna a tekintetét, de nem engedtek. Kálmán parancsa, a kis hercegnek végig kell néznie. Csak az elsőnél üvöltött. Amikor az első szemét égették ki. A másodiknál már nem. Azzal már csak megint engem nézett. Amíg el nem tűnt az égett gödörben az a tekintet. Vagyis nem tűnt el. Mert nekem adta. Elhiszed, hogy nekem adta?

JELONA Elhiszem.

BÉLA Vége, mondom, vége van, de nem baj, mert itt van bennem, majd én látok vele. Akkor még nem tudtam, hogy engem is...akkor még csak úgy volt, hogy végig kell nézmem. De lefogtak, erővel, és akkor már tudtam, mi következik. Néztem körbe, én kinek adjam, kinek de nem volt senki méltó a közelemben. Ma is látom, ahogy jön felém a piros vas. Elhiszed, hogy emlékszem rá?

JELONA El.

BÉLA Lassan jött, alaposan. Nincs ilyenhez hasonló fájdalom, nincs. Mit gondolsz, van ilyenhez hasonló fájdalom?

JELONA Nincs. Biztosan nincs.

BÉLA Forgatták a vasat benne. Az egyikkel láttam őket. Aztán annak is nekimentek.

JELONA Ez...iszonyatos...

BÉLA Ne hidd. Csak a fájdalom...de az elmúlik, az nem tart örökké. Színerdőbe értem, hiszed? Ennyi szint még nem láttam. Színekből voltak a fák, az ég, a levelek...ti nem láttok soha annyi szint, mint én. Most is, ahogy itt vagy.

JELONA Mi vagyok...benned...belül?

BÉLA Éles fehérben vörös derengés.

JELONA És...az szép?

BÉLA A legszebb. A legszebb. Istenem, az a legszebb...nem ne zavarjon, ha sírok, a könnyek nem azok, nem a látók könnyei, a látók könnyei elhomályosítanak, arra kényszerítenek, hogy belül láss, de a vak könnyei a belső fények folyása, a belső fények cseppjei, fénycseppek ezek, érted...fénycseppek, nézz bele, nézd csak...vegyél le egyet...tartsd az ablak felé...kint éled a hold, hatalmas a hold, igaz?

JELONA Honnan tudod...

BÉLA A holdnak nem csak fénye van. Megérezni, milyen. Csak ti hiszitek a fényt egyedülinek, a holdnak illata van. És megérezem. Tartsd csak

a fényébe.

JELONA Színes...

BÉLA Fehér, és vörös benne, kicsi, igaz?

JELONA Igaz.

BÉLA Jelona... azt jelenti, hold.

JELONA Honnan tudod?

BÉLA Feküdj vissza. Pihened kell. Elmegyek. Jó éjt, hercegnő.

13

/Predaszlava szobája, az ablaknál. Hajnalodik. Predaszlava nézi a felkelő napot, élvezi a fényét. Mögötte ágy, ott fekszik Álmos. Béla jön be, leül anyja mellé./

BÉLA Éreztem az illatát, anyám.

PREDASZLAVA Szeretem a napot itt Pécsvárad felett. Onnan jön a dombok mögül, megkerül, és a hátam mögött esik le este.

BÉLA Éreztem illatát és láttam a fényeit. De nem tudom őt. Segíts.

PREDASZLAVA Apáddal álmodtam.

BÉLA Mit álmodtál?

/Combnyelven ismétli el anyjának/

PREDASZLAVA Nem úgy értem.. Vele együtt álmodtam. Itt van az ágyban. Ágyamban.

BÉLA Nem szokott itt lenni.

ÁLMOS Nem szoktam. Feljöttem a parasztmivoltomból, mert hiányzott anyád. Éjjel feljöttem.

PREDASZLAVA Mond neki, üljön ide mellénk

ÁLMOS Éreztem valamit. Különöset éreztem. És feljöttem. Bebújtam ide, anyád mellé. Már régen nem, de most igen. Talán utolsó ez. Láttam a fekete halakat.

BÉLA Akkor lehet, hogy meghalsz.

ÁLMOS Lehet. Mi van az illatával, milyen illata van? Milyen nőről beszélsz? Te ott voltál nála, szobájában?

BÉLA Nem tudom a nőt.

PREDASZLAVA Mit mondasz?

/Béla combnyelven ismétli meg, Predaszlava nagyot nevet/

PREDSZLAVA Apád sem tudta, mikor megkért, amikor elvitt Kijevből.

ÁLMOS Nem igaz.

PREDSZLAVA Megfürdettek az udvari lányok, illatos vízzel fürdettek meg, és bementem a szobájába, azt mondtam: itt vagyok, Csak nézett rám, nagyot nézett.

ÁLMOS Nem igaz.

PREDSZLAVA Olyan illatom volt, hogy a legyek leszédültek a falról. Ez meg csak ott állt.

ÁLMOS Nem igaz.

PREDSZLAVA Köntösöm lehullott rólam, mondom neki: most mi lesz?
Azt mondta: nem tudom.

ÁLMOS Nem igaz.

PREDSZLAVA Csak volt valamely cseléddel, kérdezem, csak volt már valami aljavalóval, hogy nem jön be tapasztalatlan hozzám.

ÁLMOS Nem igaz.

PREDSZLAVA Én sem láttam még férfit ruha nélkül. Nálunk nem engedik meg. Nincs beavatása a lányoknak, mint itt. Csak bámulunk, ha jönnek értünk. Apád meg hirtelen ott volt. Nem az, ami a szobor-terekben van, meg a falképeken, el is nevettem magam. Ez a férfi a Teremtésből, mondom magamnak.

ÁLMOS Ez igaz. Ezt láttam rajta. Ezt nevette belül.

PREDSZLAVA Leültem elé, mi legyen mondom neki.

ÁLMOS Oroszul mondta, nem értettem, fogalmam sem volt, mit akar.
Akkor még nem tudott magyarul.

PREDSZLAVA Így voltunk ott ketten, ő állt, én ültem az ágyon. Aztán nevetni kezdtem.

ÁLMOS Igaz. Nevetett.

PREDSZLAVA Apád befogta a számat, szégyellte, meghallják a nevetésemet, és kiderül, hogy gyámoltalan volt. De nem hagytam el a nevetést. Akkor megpofozott.

ÁLMOS Adtam neki egy pofont. Ott álltam, ahogy az Úristen megálmodott, és adtam neki egy pofont.

PREDSZLAVA Ő is kapott egyet, akkorát, hogy ráesett az ágyra. Felugrott, ütni akart megint.

ÁLMOS Nem akartam megütni, de ha egyszer úgy viselkedett.

PREDSZLAVA És nevetni kezdett ő is. Én is. Feküdtünk egymáson és nevettünk. Aztán elhallgatott. Így lettél te, Béla. Aztán hűgaid.

ÁLMOS Így lettél te. A nevetésből.

BÉLA Nem sokat segítettetek.

ÁLMOS Mondtam már, adok neked ágyast a faluból. Cselédet.

BÉLA Pedig most tudnád.

PREDSZLAVA Mit mond, hogy nem tudja, nem?

ÁLMOS Azt mondja.

PREDSZLAVA Pofozd meg. Aztán a többi jön magától.

BÉLA Az lesz. Mit akar a követ?

ÁLMOS Megtudták, hol vagy. Itt nem bánthatnak. Ez monostor. Kicsalhatnak innen, talán. Ha hagyod magad.

BÉLA De ide hozták ezt a lányt is.

ÁLMOS Csalétek.

/bejön Hedvig/

HEDVIG Itt vagy, herceg? Mi lesz az éjszakai fogócskánkkal?

BÉLA Nincs kedvem ma hozzá.

HEDVIG Tudtam, amiatt a lány miatt, igaz?

BÉLA Nem. Hajnal is van. Neki megyek már a fáknak.

HEDVIG Utálatos vagy, tudod, utálatos!

BÉLA Majd holnap éjjel, akkor biztosan.

HEDVIG Hazudtok mind! Minden vak hazudik!

ÁLMOS Gyere ide. Ülj ide te is.

HEDVIG Te meg mit keresel itt? Megmondták, bajt hozol, ha előbúsz.

ÁLMOS Kellett nekem anyád. Eljöttem. A katonákon át.

HEDVIG Kellett neked? Pfúj.

ÁLMOS Hogy lettél volna te is, ha nem kell nekem, mi?

PREDSZLAVA Gyere ide. Ülj ide, lányom.

HEDVIG Olyan, mintha utolsó lenne. Ez a hajnal.

ÁLMOS Talán az is.

PREDSZLAVA Szép ez a hajnal.

ÁLMOS Aha.

BÉLA Szép.

HEDVIG Szép.

ÁLMOS Megnőttél, fiam. Szövetkezhetsz velem a király ellen.

BÉLA Hagyj békén. Álmodom.

/Ülnek csak, néznek maguk elé./

14

/Monostor fogadószobája. Reggel. Idegen, Apát, Jolana./

IDEGEN   Hol késnek már?

APÁT   A herceg öltözködik.

IDEGEN   Öltözködik? Miért öltözködik ilyen sokáig?

JELONA   Az éjjel beosont a szobámba.

IDEGEN   Micsoda? Erőszakoskodott?

/Jolona felnevet/

JELONA   Csak látni akart.

IDEGEN   Ki? Ő?! Hogyan?

JELONA   Lát az. Jobban, mint mi.

IDEGEN   És...tetszett...

JELONA   Nem. Kisgyerek maradt. És alacsony. Csúnya ember.

APÁT   A herceg örökölte felmenői minden erényét.

JELONA   Akkor szerencsétlen felmenői voltak.

IDEGEN   II. István parancsa...

JELONA   A házasság, az parancs. Az lehet. De hogy tetsszen...az nem megy parancsra.

IDEGEN   Hercegnő, apád érdekeit kell szemed előtt tartanod...

JELONA   Ne oktass ki, azt teszem.

APÁT   Nevedet sem mondtad, követ.

IDEGEN   Nevem nem fontos. Megbízatásom adja a nevemet.

APÁT   A királyt szolgálod?

IDEGEN   Nem derült ki?

APÁT   Kezdenek kételyeim lenni.

IDEGEN   A katonákat láttad kint?

APÁT   Beszéltem is velük.

IDEGEN   És?

APÁT   A király katonái. Annak mondják magukat.

IDEGEN   Ne kételkedj. Az egész hited a bizalmon alapszik. Legyen bizalmod irányomban is.

JELONA   Mi tart ilyen sokáig?

APÁT   Honnan tudta meg a király, hogy a herceg Pécsváradon rejtezkedik?

IDEGEN   Félsz, igaz, apát? Fiatal vagy, fiatalon lettél apát, sok itt az ellenséged, ha nem is látod meg őket. Sokan, akik úgy vélik, érettebb fővel kell ebbe a méltóságba kerülni.

APÁT   A feladat, és a hit nem korfüggő.

IDEGEN   Magam is úgy gondolom. Hol vannak már?!!!

APÁT   Nagyon kívánod látni a herceget.

IDEGEN   Igen. Várom már a találkozást.

/Nyílik az egyik fal, Béla, akik eddig egyszerű ruhában volt, most elképesztő, hogy néz ki. Királyfinak van öltöztetve, mögötte jön a büszke Predszlava és Hedvig./

APÁT   Béla herceg!

/Jolana elkezd nevetni/

JOLANA   Béla herceg! Pécsvárad hercege! Hogy nézel ki?!

PREDSZLAVA   Ez ki? Látom, nevet? Min nevet?

HEDVIG   Ez a szerb hercegnő, mama.../mutatja combnyelven/

BÉLA Furcsálljuk a hercegnő jókedvét.

HEDVIG Majd elveszük neki.

APÁT Herceg, üljön le.

JOLANA Erre forduljon, Herceg, itt vagyunk, erre, szembe.

HEDVIG Beverjem a pofáját?

BÉLA Most herceg vagyok, Hedvig, és te herceglány. Viselkedjünk ahhoz méltóan.

HEDVIG Persze, igaz.

IDEGEN Béla...a vak herceg...

/csönd/
BÉLA Ki szólt? Hangod nem szeretem.

IDEGEN A király küldötte vagyok.

BÉLA Ki a király?

IDEGEN Ki lenne a király? II. István.

BÉLA Úgy hallottuk, Kálmán fia, Borisz a trón jogos tulajdonosa.

PREDSZLAVA Hedvig lányom, nem tudom, mit beszélnek ezek...

HEDVIG Bocsánat, fordítanom kell neki.
/Ettől kezdve combnyelven fordít, Idegen észreveszi/

IDEGEN Ezt...miért...

HEDVIG Anyám jogosultsága mindenről tudni, ami itt elhangzik.

JOLANA Legyünk már túl rajta.

IDEGEN Preszlava...süket...

BÉLA Anyámnak elvették hallását, ugyanúgy, ahogy nekem látásomat.

IDEGEN Ez nem igaz! Kálmán király nem vette el anyád hallását!

JOLANA Nem kell ezen vitázni. A hercegné süket. És ez már így marad.

BÉLA Halljuk jöveteled okát, követ.

APÁT A követ nem fedi fel valódi nevét, és a parancson nincs pecsét, herceg.

BÉLA Azért csak beszéljen. Ha már itt van.

IDEGEN II. István levelet küldött neked. Halld: „Vérem, rokonom. Megtudván, hogy tartózkodási helyed a pécsváradi monostor, arra kérlek, foglalj el családunkban méltó helyedet, és gyere udvarunkba. A szemed világát visszaadni nem tudom, de apám bűnéért bocsánatomat fogadd el, és fogadd el mindazt ami téged származásodnál fogva is megillet. A vészterhes idők, a testvérgyilkosságok ideje elmúlt. Ideje, hogy kezet gyűjtsünk egymásnak.” Eddig a levél.

BÉLA Hold. Azt jelenti a neved, Jelona.

JELONA A levélre figyelj, amit küldtek neked.

BÉLA Viselkedésed furcsállom. Az éjjeli beszélgetésünkkor mást mutattál magadból Jelona.

JELONA Rám tört egy eszelős éjjel. Csak nem ingerlem tovább?

HEDVIG Kikaparjam a szemét?

BÉLA Ne nyúlj hozzá.

IDEGEN A herceg hallotta a levelet. És van egy záradék. Egy megbízatás. A király nőül ajánlja neked Jelonát, a szerb nagyzsupán lányát, minthogy alkalmas asszonnyal kíván megajándékozni.

JELONA Elfogadsz ajándéknak, herceg? Tetszel nekem?

BÉLA A fényed szép. A hangod hazudik. Nem azt mondja, amit gondolsz.

JELONA Ne hitegesd magad.

PREDSZLAVA Nekem tetszik, ha a menyem pravoszláv. Az vagyok én is. Valahol.

BÉLA Nem kívánok még nőszülni.

IDEGEN Pedig kell. Anélkül...nem lehetsz király.

/csönd/

JELONA Elfogyott a szavad, herceg? Megmondták, nélkülem nem lehetsz király.

PREDSZLAVA Mit mondott? Mit?

HEDVIG /mutatja is/ Azt mondja, csak együtt lehetnek...csak így lehet király.

PREDSZLAVA Ki?

HEDVIG A Béla. Király lehet a Béla.

PREDSZLAVA Hiszen vak.

IDEGEN Akkor is.

PREDSZLAVA Lehet. Kálmán púpos volt, nyomorék, és állandóan búzlótt valamitől. A követeket sem engedték öt méteren belül. A felesége is irtózott tőle, azért is csalta meg.

IDEGEN Ez nem igaz!

PREDSZLAVA A felesége el is futott tőle. Állandóan égett hús szaga volt mindenének. És összecsínálta magát a királyi ebédeken. Folyt le a szar a széken. Tudta mindenki. Ilyen volt Kálmán. A szakálla folyton fénylett a takonytól, mert az orra folyását sem tudta elállítani. Ha ő lehetett király, lehetsz te is.

BÉLA A levélben ez nem áll. Hogy ez így lehetne.

IDEGEN Mert ez bizalmas közlés.

APÁT Mit mondasz, herceg?

BÉLA Szerinted mit szóljak erre, apát?

APÁT Nincs a levélen pecsét. Én eddig megóvtalak a hazugságtól. Amíg itt voltatok, messze került benneteket minden hazugság. Ha kimégy, nem tudlak megvédeni többé.

HEDVIG Király...

BÉLA Nem kívánjuk elvállalni. Nem kívánunk király lenni. Itt kívánunk élni a pécsváradi falak között.

PREDSZLAVA Mit mond?

HEDVIG Nem akar! Nem akar király lenni! És én?! Rohadjak meg itt?! Igen? Rám nem gondolsz? Én dögöljek meg itt?!

/Sírva kirohan, csönd./

PREDSZLAVA Nem akar király lenni...az én fiam.

BÉLA A döntésen nem változtatunk.

IDEGEN Adok még egy napot, herceg...

/Béla felfigyel, majd eltolja az egyik falat. Ott áll mögötte a díszbe öltözött Álmos./

ÁLMOS Úgy döntöttem, feltámadok. Elég volt.

/Idegen ránéz, felüvölt, körbenéz, majd elvágódik,elájul/

JELONA /Apáttól/ KI ez?!

APÁT Álmos herceg.

BÉLA Jókor jöttél, apám. Milyen szépen fel vagy öltözve.

ÁLMOS Úgy döntöttem, vállalom magam eztán. Így döntöttem.

JELONA Álmos meghalt!!! Göröghonban temették el!

ÁLMOS Nem. Itt maradt a családjával. Ki ez a gyulkica?

APÁT Jelona, a szerb nagyzsupán lánya. Vődül szánják.

PREDSZLAVA Ez meg itt elájult.

BÉLA Majd magához tér.

ÁLMOS A szerb nagyzsupán? Szerettem őt. Kétszer esküdtem össze vele Kálmán ellen, és ő volt az egyetlen, aki ki is tartott egészen a bukásomig. Szerettem őt, hiszen kész volt mindig a végsőkig kitartani. El is vesztett mindent. A szerb soha nem lehetett önálló nép, és mégis mellém álltak.

JELONA Álmos herceg?! Valóban Álmos herceg?!

PREDSZLAVA Ez ébredezik.

/Idegen kezd magához térni, felnéz Álmosra/

IDEGEN Álmos...herceg...

/Álmos felfigyel a hangra/

ÁLMOS Menjetek ki mind. Akarom.

BÉLA Apám szólt. Távozzunk.

/Apát int Jelonának, aki dühösen kimegy, Béla utánuk, Álmos és Idegen és a süket Predszlava maradnak/

IDEGEN Ő...

ÁLMOS Ő süket. Te tetted azzá.

IDEGEN Nem! Őt nem! Róla szó sem volt!

ÁLMOS Túlteljesítettek az embereid.

IDEGEN Én csak azt mondtam...hogy ő ne halljon semmit az egész-ből...

ÁLMOS Így volt.

IDEGEN Téged...eltemettek...

ÁLMOS Téged is. Fehérváron.

IDEGEN   Mást...helyettem...át akartam adni a hatalmast fiamnak,
mielőtt az a fattyú elég erőt és szövetségést gyűjt ellenem...

ÁLMOS   A fattyad. Tudom. És most mit akarsz? Miért jöttél ide?

/Predszlava figyelmesen nézi őket/

IDEGEN   István küldött. A fiam. Azt akarja, fiad legyen a király.

ÁLMOS   Apánk is azt akarta, hogy én legyek.

IDEGEN   Tudom.

ÁLMOS   Téged elküldött papnak. Engem a harctérre. Hogy utódja
legyek.

IDEGEN   Igen.

ÁLMOS   Te púpos voltál, rossz kinézetű, és bűdös.

IDEGEN   Ma is.

ÁLMOS   Mégis téged nevezett meg.

IDEGEN   Nem. Ő nem. Nem voltál ott, amikor meghalt.

ÁLMOS   Esküvéssel mondta mindenki, hogy téged nevezett meg.

IDEGEN   Hazudtak.

/Csönd. Predszlava feláll, elindul kifelé./

PREDSZLAVA   Mindjárt jövök.

/Idegen csodálkozva néz utána/

ÁLMOS   És most mit akarsz?

IDEGEN   Mondom. István azt akarja, fiad legyen a király.

ÁLMOS   Miért?

IDEGEN   Neked magyarázzam el?! Neked? Hiszen végigcsinál-
tunk együtt mindent...

ÁLMOS Újra vannak híveim, igaz? Az Álmos vezette vérnek újra vannak hívei?

IDEGEN Igen. A fiam nem jó király. Elégedetlenkednek. Nincs más. Csak az az orosz fattyú. Nem védik meg ellene Istvánt. Csak ha más a király. A te anyavonaladból, Álmos.

ÁLMOS A mienkből. A mienkből.

IDEGEN Igen, a mienkből. De az enyémből nincs több.

ÁLMOS Nem vagyok jól.

IDEGEN Ez van csak. A Béla.

ÁLMOS Ezért temettetted el magad.

IDEGEN Ezért. De te...

ÁLMOS Én azért, hogy ott keress. Göröghonban. Ha nem így van, megtalálsz, megöletsz, igaz?

IDEGEN István gyenge. Alkalmatlan.

ÁLMOS Ahogy te is az voltál.

IDEGEN Csak külsőleg. Belsőleg...jó király voltam...neked is mindig megbocsátottam!

ÁLMOS Meg.

IDEGEN Miért? Hányszor lázadtál fel ellenem, hányszor? És mindig megbocsátottam, nem?!

ÁLMOS Sokszor lázadtam. De valahogy mindig elpártoltak tőlem azok, akik segítettek.

IDEGEN Ezen földön ezt már megszokhattad. Ne vedd föl.

/Csönd/
IDEGEN Sírsz...sírsz...Álmos...

ÁLMOS Engem...nekem elvetted....tőlem elvetted a fényt...elvehetted. És sokadszorra igaz...tőlem elvehetted. De tőle. Tőle nem kellett volna. Tőle, a fiamtól nem. Tőle miért?!

/Térdre roskad, összekulcsolja a kezét/

ÁLMOS Tőle, a fiamtól miért?

IDEGEN Állj fel. Ne térdelj, Álmos.

ÁLMOS Ő élhetne, ő élhetne...őt miért kellett?! Miért?!

IDEGEN Jól tudod, miért. Nagyon jól tudod.

ÁLMOS És a feleségem....

IDEGEN Az tévedés volt. Megmondtam. Tévedés.

ÁLMOS Olyan szép...kisfiú volt...

IDEGEN Nem tehettem mást. Vele is összeesküdtél volna, és újra indul a testvérháború. Te is ezt tetted volna a helyemben. Te is.

ÁLMOS Nem érzem jól magam.

IDEGEN Én sem. Szólok az apátnak...

ÁLMOS Nem, ne szólj...senkinek ne szólj. Azt hiszem, most elmegyek...

IDEGEN Az apát hív orvost...

ÁLMOS Nem, nem kell...gyere ide, mellém, ülj ide...

/Idegen melléül/

ÁLMOS Sokat vétkeztem ellened...

IDEGEN Sokat.

ÁLMOS Milyen büdös vagy, még most is.

/Idegen válaszolni akar, de azt látja, hogy Álmos mozdulatlanul ül. Lassan megérinti a bátyját, semmi. Idegen sírva fakad, lefekteti Álmos, t aki mozdulatlanul fekszik./

IDEGEN   Bocsáss meg...bocsáss meg. De hidd el...jobb így...jobb így neked...hogyan nem látta, mi van itt...ebben a világban. Nekem végig kellett néznie.

/Lefogja Álmos szemét, feláll, elhúzza az egyik falat, ott áll mögötte Béla/

IDEGEN   Álmos herceg halott. Ezúttal valóban.

/Béla belép, csak áll, csönd./

BÉLA   Menj ki, idegen.

IDEGEN   Hívom az apátot.

BÉLA   Még senkit. Majd szólok.

/Idegen kimegy. Béla elindul előre, keresi lábával apja testét. Megtalálja, leereszkedik mellé. Megkeresi a kezét, megfogja. A kéz remegni kezd. Majd rázkódni az egész test. Álmos nevet, rázza a nevetés/

ÁLMOS   Elhitte! Megint elhitte ez a hülye! És bocsánatot kért!

BÉLA   Tudtam, hogy nem haltál meg. Láttalak volna belül.

ÁLMOS   Királyt akarnak belőled.

BÉLA   Nem leszen az.

ÁLMOS   Legyen.

BÉLA   Itt akarok maradni.

ÁLMOS   Szép lehet ez a lány is. Vakító fehérben egy vörös.

BÉLA   Az. De akkor sem.

ÁLMOS   Húgodat férjhez adhatod valami normális királyi udvarba.

BÉLA   Nem leszek király.

ÁLMOS   Nem vagyok jól, valóban. Nem tudok erővel érvelni, fiam.

BÉLA   Érvelni akarsz?

ÁLMOS   Nem teheted ezt velem. Három éves korom óta a koronáért harcoltam! Jussom volt hozzá, érted?! Apám engem akart királynak, nem ezt a nyomorékot! Nem őt!

BÉLA   Tudom. Elmondtad. Halálos ágyán mégis megváltoztatta a döntést.

ÁLMOS   Nem. Akkor is engem akart. Az előbb elmondtá ez.

BÉLA   Hazudtak neked?

ÁLMOS   Mindenki hazudott.

BÉLA   Ezért...vették el a fényt.

ÁLMOS   Ezért. Hazudott, és tőlünk el kellett venni valamit. Mindent.

BÉLA   És anyától is...

ÁLMOS   Az tévedés volt. Ő tévedésből süket. De te király vagy, jogos király.

BÉLA   István még fiatal...miért akarná...

ÁLMOS   István beteg és gyenge. Pici korában táltosok hozták vissza többször az életbe. És nem áll mögötte senki. Jön az orosz fattyú, Kálmán fattya, és elfoglalja az országot. Sokáig, ha most hagyjuk.

BÉLA   Mi közünk ehhez az országhoz?

ÁLMOS   Béla vakított meg bennünket, és a ez a nép. Ide tartozunk.

BÉLA   A király a nép?

ÁLMOS   Kellesz nekik. Nincs más, csak te. Árpád véréből csak te maradtál.

BÉLA   Értem.

ÁLMOS   És a szerb nagyzsupán lánya jó ötlet. Pravoszláv ez is. Jó ötlet. Mögötted az egész balkán. Erős lehetsz. Legyőzhetetlen.

BÉLA   Király. Király.

ÁLMOS   Egyre fogyok, fiam, egyre fogy bennem valami...lehet, hogy most valóban vége...

BÉLA   Nem nézel ki túl jól.

ÁLMOS   Látsz belül, igaz?

BÉLA   Most látlak.

ÁLMOS   Milyen...milyennek látsz?

BÉLA   Szépnek látlak. Szépnek látlak, apám.

ÁLMOS   Ott is könnyörgök, benned is?

BÉLA   Igen. Itt is könnyörögsz bennem.

ÁLMOS   Mit mondok?

BÉLA   Hogy király legyek. Te nem tudtál az lenni, pedig jó király lehettél volna. Meghurcoltak érte, az örületbe kergettek, megaláztak és megaláztattál jogos jussodért. Én megvalósíthatom a te életedet. A tiédet.

ÁLMOS   Jól mondom. Jól.

BÉLA   És az én életem? Az hol marad? Az enyém hol?

ÁLMOS   Neked legyen elég az enyém. Hiszen én sem éltem le. Valakinek le kell élnie az én életemet is. Könnyörgöm, fiam. Könnyörgöm.

BÉLA   Nem tudom, mit tegyek, apám. Nem tudom, melyikőnk életét válasszam.

/csönd. Álmos ül mozdulatlanul/

BÉLA   A tied talán szebb. Életem reménytelenség nélküled.

/Csönd, Álmos csak ül. Most Béla keze elindul az apja arca felé. Lassan lefogja az apja szemét, Álmos szintén lassan eldől, úgy marad./

BÉLA   Jó utat, bolond.

/Feláll, eltolja az egyik falat, ott áll Idegen/

IDEGEN Hívhatom az apátot?

BÉLA Várj még.

/Csönd, Idegen tétovázik, aztán dönt, és belekezd/

IDEGEN Herceg, figyelmezz rám. Én Kálmán vagyok, előzőleg magyarok királya.

BÉLA Tudom.

IDEGEN Tudod?

BÉLA Anyám, mikor kijött, azt mondogatta: Kálmán ez, itt a Kálmán.

IDEGEN Ő megismert.

BÉLA Igen. Ő lát.

IDEGEN Én voltam, aki megvakítottam apádat.

BÉLA Tudom.

IDEGEN És aki tégedet is...

BÉLA Tudom.

IDEGEN De megbántam már.

/Csönd/

IDEGEN Halottnak hihettél, és in effigie el is temettek Fehérváron.

BÉLA Hallottuk. Imádkoztunk az istenhez, hálaimát mondtunk.

IDEGEN Fiam miatt kellett eljátszani a halálom. És most ő küldött ide. Azt mondta, Béla legyen király, hozzátok udvaromba. És azt akarom, hogy te legyél, aki megkéri erre. Te, megvakítottad.

BÉLA A király még fiatal.

IDEGEN   Fiatal és beteg. A fiam halálos beteg. És én is. Mióta végig kellett nézmem, ahogy elveszik a szemetek világát, nem vagyok jó. Minden megtámad azóta. Látod, ezt a gyűrűt, ezt, a köszvény ellen hordom, mert nagyon fáj, fáj minden, ezer baj és fájdalom bujkál bennem. Iszonyatos évek voltak, elhiszed? Ráadásul nyomorék vagyok és bűdös, a feleségem megcsalt, megszökött, fattyat szült, aki most igazi fiam életére tör, fiam életére, nem tudja, hogy az az élet...

BÉLA   Elhiszem.

IDEGEN   Ments meg minket, herceg. Fiamat, családomat, ezt az országot. Itt van hozzá hatalom, feleség. És ha ez elég, ha úgy gondolod te is, hogy ezzel jóvá tehetem a jóvátehetlent, bocsáss meg nekem, bocsáss meg.

BÉLA   M megbocsátok, Kálmán király.

IDEGEN   Köszönöm.

/Csönd, Béla nem válaszol. Érkezik Predszlava, egy hatalmas késsel, belevágja az Idegenbe. Az döbbenetesen néz rá, Predszlava szúr még egyszer, aztán még egyszer. Idegen elzuhan, Álmos mellé zuhan./

BÉLA   Mi művelsz, anyám?

PREDSZLAVA   Ez se köhög többet.

BÉLA   Én megbocsátottam neki.

PREDSZLAVA   Mi?

/Béla combnyelven elismétli/

PREDSZLAVA   Én nem. Végig kellett járnom a monostort, míg találtam egy rendes kést.

/Közben már nézi halott férjét. Lassan odamegy hozzá. Nézi, odébb rúgja az Idegen testét. Nézi a férjét. Csak áll. Béla elhúzza egy egyik falat, ott áll Apát és Jelona./

BÉLA   Áld meg apámat, a távozót, apát. Még csak erre vár, látom őt a fényút végén, áll és csak erre vár. Hogy megáld őt.

APÁT   Megáldom őt.

/A halott felé lép, magában áldást mond/

BÉLA   És közöld vele, elvállalom. A koronát, és a nékem szánt hercegnőt. Elvállalom.

/Anyja elé lép, elkezdene neki combnyelven ismételni, de Predszlava int: ne, nem kell. Jelona nem mozdul, csak döbbenten nézi az eseményeket, nem ért semmit./

APÁT   Húgodat a várkút felé látták.

BÉLA   Mondjátok meg neki is, örüljön. Bátyja király lesz, és őt férjhez adja fényes udvarokba.

/Apát elsiet, Jelona elindul Béla felé, de Béla elfordul, és anyjához megy, megkeresi, megöleli, Predszlava visszaöleli fiát. Némán állnak./

15

/Fény előlről. Szekérvörögés. Hátról látjuk Predszlavát és Hedviget, néznek előre, útiruhában vannak. Elöl balra Béla, gyalogol, mozog a teste, gyalogol előre. Elöl jobbra Jelona gyalogol, nézi aggódva a vőlegényét. A két test – Álmosé és Kálmáné még mindig a színpad elején/

JELONA Felszállhatnál te is a szekérrre.

BÉLA Jobb nekem így, gyalog.

JELONA Megbotlasz, elesel.

/Béla nem válaszol, de valóban megbotlik, elvágódik, megüti a térdét. Jelona segítene, de Béla visszainti. Mennek tovább./

JELONA Sok itt a kő, és faág. A szekér is alig tud haladni. Nagy vihar lehetett. Engedd, hogy segítek. Vagy ülj fel.

BÉLA Nem.

/Mennek tovább, Béla megbotlik, de nem esik el, Jelona most már nem is néz oda. Béla ismét megbotlik, de tovább megy. Aztán ismét, de most már el is vágódik, a szekérvörögés elhallgat, a szekér is megállt. Béla a földön. Jelona nem mozdul. Béla lassan arra fordítja az arcát, ahol a nőt sejtí/

BÉLA Segíts, Jelona.

/Jelona nem mozdul/

BÉLA Kérlek...

/Jelona odamegy hozzá, felsegíti/

JELONA Megütöttem magad. A térdedet.

BÉLA Meg.

JELONA Gyere, segítek. Vezetlek.

BÉLA Jó.

/Jelona belekarol, állnak, nézi a herceg arcát. Lassan megsimogatja. Hátról Predszlava és Hedvig örömmel néznek össze. Megindul a szekér, megindul Béla és Jelona is előre. Jönnek. Egyre csak közelednek./

-vége-